

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เนื่องใน “วันแรงงานสากล” 1 พฤษภาคม ประจำปี 2567

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ICESCR) ที่ประเทศไทย เป็นภาคีและมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม ได้รับรองสิทธิในการทำงาน การได้รับค่าจ้างที่เป็นธรรม รวมทั้ง สิทธิของทุกคนในการมีสวัสดิการสังคมและมีมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอสำหรับตนเองและครอบครัว “สิทธิแรงงาน” จึงเป็นสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้ตรวจสอบ ติดตามและประเมินสถานการณ์ที่ เกี่ยวข้องกับสิทธิแรงงานในรอบปีที่ผ่านมา พบว่า แรงงานไทย แรงงานข้ามชาติ ทั้งในระบบและนอกระบบ ยังประสบปัญหาการถูกเลิกจ้าง การค้างค่าจ้าง และการค้างจ่ายค่าชดเชย แรงงานหลายกลุ่มไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ส่งผลกระทบต่อการมีงานทำ ความมั่นคงในการเลี้ยงชีพ และการเข้าถึงสวัสดิการ แรงงานขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานแพลตฟอร์ม หรือ ไรเดอร์ ซึ่งไม่ได้รับการปฏิบัติจากบริษัท แพลตฟอร์มในฐานะพนักงานหรือลูกจ้างตามกฎหมาย ส่วนแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศ เช่น แรงงานที่ไปเก็บเบอร์รี่ป่าในประเทศสวีเดนและประเทศฟินแลนด์ ประสบปัญหาถูกหลอกไปใช้แรงงาน ไม่ได้รับการดูแลตามสัญญาจ้าง และต้องอยู่ภายใต้สภาพการทำงานที่ยากลำบาก การบังคับใช้แรงงานมี ลักษณะเป็นขบวนการค้ามนุษย์ ขณะที่แรงงานที่ได้รับสวัสดิการทางสังคมตามกฎหมาย คือ แรงงานซึ่งเป็น ผู้ประกันตนของกองทุนประกันสังคมยังมีความเหลื่อมล้ำจากการรับบริการด้านสาธารณสุข เช่น บริการทัน ตกรรม ซึ่งสิทธิประโยชน์ที่ได้รับต่ำกว่าระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (บัตรทอง) อันเป็นมาตรฐานขั้น ต่ำ เป็นต้น

เนื่องในวันแรงงานสากล 1 พฤษภาคม ประจำปี 2567 กสม. จึงขอเรียกร้องให้รัฐบาลทบทวนกฎหมาย แรงงานที่เกี่ยวข้องและดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้แรงงานทุกกลุ่มที่เข้าไม่ถึงความคุ้มครองทางสังคม เช่น ลูกจ้างทำงานที่บ้าน ลูกจ้างภาคการเกษตร ไรเดอร์ ผู้รับงานไปทำที่บ้าน รวมทั้งแรงงานไทยในต่างประเทศ ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม และควรมีมาตรการจูงใจในการนำลูกจ้างทั้งแรงงานไทยและแรงงานข้ามชาติใน ประเทศไทยเข้าสู่ระบบประกันสังคม และเร่งปรับปรุงให้สิทธิประโยชน์ในระบบประกันสังคมให้เป็นไปตาม ข้อเสนอแนะของ กสม.

ทั้งนี้ กสม. ขอเน้นย้ำให้รัฐบาลเร่งดำเนินการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 87 และฉบับที่ 98 ซึ่งรับรองเสรีภาพในการสมาคม และสิทธิในการรวมตัวและการเจรจาต่อรอง เพื่อให้แรงงานทุกกลุ่มในประเทศไทยได้รับความเป็นธรรม มีความมั่นคง ปลอดภัยในการทำงาน มีคุณภาพชีวิต ที่ดี ทั้งด้านสุขภาพและสภาพแวดล้อมที่ดี และมีมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอ โดยไม่ถูกแบ่งแยกและเลือก ปฏิบัติ อันจะเป็นการสร้างมาตรฐานแรงงานไทย และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางการค้าต่อไป

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

30 เมษายน 2567